Eduskunnan ympäristövaliokunta

ASIA HE 71/2021 vp
Kirjallinen lausunto Eduskunnan ympäristövaliokunnan kokoukseen 12.5.2021.

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt asiantuntijaa kuultavaksi ja tässä lähetettävää kirjallista asiantuntijalausuntoa liittyen hallituksen esitykseen eduskunnalle merenkulun ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta. HE 71/2021 vp

Suomen Purjehdus ja Veneily ry Segling och Båtsport i Finland rf on lausunnoissaan nostanut esille huomioita erityisesti siitä, millaisiin satamiin lainsäädäntöä tulisi soveltaa. SPV:n ensimmäisen lausuntokierroksen aikana esittämiä huomioita on otettu hyvin huomioon.

Totesimme, että satamat ja kiinnittäytymispaikat, jotka sijaitsevat luonnontilaisissa tai lähes luonnontilaisissa rannoissa eivät vertaudu tyypillisiin kaupallisiin huvivenesatamiin. Kohteissa ei useimmiten ole lainkaan kiinteitä venepaikkoja, laajaa infraa tai valvontaa, eikä niiden käytöstä peritä maksua. Käyttäjät ovat seuran tai yhdistyksen jäseninä, jotka ovat kotisatamansa kautta kattavasti järjestäytyneen jätehuollon piirissä. Totesimme, että jätehuollon järjestäminen kyseisissä kohteissa olisi suhteettoman kallista ja logistisesti ympäristöä kuormittavaa. Koska direktiivin tavoitteena on saada jätteet pois meriluonnosta, esitimme, että saaristossa liikkuvat veneet voisivat tuoda mukanaan jätteet mantereelle. Tämä koskisi erityisesti vaikeasti saavutettavia alueita, joille ei ole tieyhteyttä.

Veneilijöitä palvelevien satamien tulisi voida sopia myös laajemmin yhteistyökumppanuudesta, ei vain lähimmän huvivenesataman kanssa, vaan myös muiden, kuten kunnallisen jätehuoltoyhdistyksen kanssa. Syrjäisimpien alueiden osalta lainsäädännön tulisi mahdollistaa myös alueellisen toimintatuen saaminen vastaanottolaitteista vastaaville toimijoille.

Ministeriön selvityksen mukaisesti muutokset satamiin aiheuttavat suurimmassa osassa tapauksia vain kohtuullisia kustannuksia. Suomen Purjehdus ja Veneily ry totesi lausunnossaan, että investoinnit uusiin järjestelmiin aiheuttavat satamalle tai veneseuralle erityisen suuria taloudellisia haasteita. Ongelmia syntyy erityisesti silloin kun pieni määrä yksityishenkilöitä, jotka muodostavat yhdistyksen, joutuvat kustantamaan esim. kaupungin tai kunnan omistamalle maalle jätehuollon. Tällöin olisi voitava tarkastaa sisältääkö tämä mahdollisia ristiriitatilanteita muiden vastuukysymysten kanssa. Lisäksi on huomioitava, että pienillä seuroilla ei välttämättä ole mahdollisuuksia järjestää valvontaa jätepisteelle. Edelleen totesimme, että veneilijöiden turvallisuus voi myös kärsiä, mikäli pieniä, suojaisissa paikoissa olevia satamia joudutaan lopettamaan, jos jäteasioiden hoitaminen on mahdotonta ja satama suljetaan.

Olemme olleet samaa mieltä siitä, että Suomessa tulisi kehittää ja yhtenäistää satamarekisteriä.

Suomen Purjehdus ja Veneily ry:n jäsenseurat ovat vastanneet mahdollisuuksiensa mukaan satamien jätehuollon kustannuksia koskevaan, ministeriön kanssa yhteistyössä järjestettyyn kyselyyn lain valmisteluvaiheessa. Kyselyssä kerättiin tietoja jäsenseurojen satamien (jäsensatamat) nykytilanteesta ja jätehuollon kustannuksista vuositasolla.

Suomen Purjehdus ja Veneily ry

Jan Thorström
Toiminnanjohtaja

Mirja Rosenberg
Asiantuntija